

Temeljem odredbi članka 175. stavka 2. Zakona o tržištu kapitala («Narodne novine», broj 88/08, 146/08 i 74/08) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje: Agencija) je na sjednici održanoj dana 01. rujna 2011. godine donijela

P R A V I L N I K

o likvidnosti investicijskih društava

Opće odredbe

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se minimalni zahtjevi za upravljanje rizikom likvidnosti investicijskih društava, način izračuna pokazatelja likvidnosti investicijskog društva, najniža razina likvidnosti investicijskog društva, sadržaj, način i rok izvještavanja investicijskog društva o nastupu nemogućnosti izvršavanja dospelje novčane obveze, te sadržaj, način i rok izvještavanja investicijskog društva o likvidnosti.

Minimalni kvalitativni zahtjevi za upravljanje rizikom likvidnosti investicijskog društva

Članak 2.

- (1) Investicijsko društvo dužno je uspostaviti sustav upravljanja rizikom likvidnosti koji će biti primjeren vrsti, opsegu i složenosti poslovanja te profilu rizičnosti investicijskog društva.
- (2) Sustav upravljanja rizikom likvidnosti investicijskog društva mora osigurati održavanje dovoljno likvidnih sredstava u obliku rezervne, visokokvalitetne, nezaložene likvidne imovine za osiguranje u slučajevima raznih stresnih događaja. Za korištenje navedenih sredstava ne smije biti nikakvih pravnih ni operativnih zapreka.
- (3) Investicijsko društvo dužno je imati jasno definiranu toleranciju izloženosti riziku likvidnosti, a koja je određena u skladu s poslovnim planovima, donesenom strategijom, cjelokupnom sklonošću preuzimanja rizika. Tolerancija izloženosti riziku likvidnosti jest razina izloženosti riziku likvidnosti koju je investicijsko društvo spremno preuzeti i koja mora omogućiti da investicijsko društvo upravlja svojom likvidnošću u normalnim okolnostima tako da je u stanju izdržati i dulja stresna razdoblja.
- (4) Uprava investicijskog društva dužna je donijeti strategiju, politike i ostale interne akte za upravljanje rizikom likvidnosti koji će biti u skladu s profilom rizičnosti investicijskog društva. Strategija upravljanja rizikom likvidnosti obuhvaća minimalno ciljeve i osnovna načela preuzimanja rizika likvidnosti i upravljanja njime. Razinu sklonosti za preuzimanje rizika likvidnosti donosi uprava investicijskog društva u sklopu poslovne strategije najmanje jednom godišnje.
- (5) Politike i drugi interni akti investicijskog društva za upravljanje rizikom likvidnosti moraju minimalno obuhvatiti:

1. politike i postupke kojima se uređuje uspostava primjerenog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola,
 2. strukturu imovine i obveza kao i pretpostavke o likvidnosti i utrživosti imovine,
 3. sustav izvještavanja o riziku likvidnosti,
 4. politike i postupke sa stranim valutama i
 5. planove postupanja i financiranja investicijskog društva u kriznim situacijama.
- (6) U svrhu adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti, investicijsko društvo mora primjenjivati aktivnu politiku upravljanja imovinom/likvidnim sredstvima i obvezama što uključuje stalno nadziranje i usklađivanje financijskih i novčanih tokova, a u cilju prepoznavanja izloženosti riziku likvidnosti.

Postupak upravljanja rizikom likvidnosti

Članak 3.

Postupak upravljanja rizikom likvidnosti mora minimalno sadržavati slijedeće mjere:

1. aktivno upravljanje rizikom likvidnosti, što uključuje mjerenje novčanih priljeva i odljeva u svim valutama, neto novčanih tokova kao i procjenjivanje svih budućih priljeva i odljeva,
2. osiguravanje i održavanje dovoljno likvidnih sredstava koja čine trajni opseg likvidnosti,
3. dnevno praćenje i izvještavanje o izloženosti riziku likvidnosti, a posebno značajnim promjenama u likvidnim sredstvima i obvezama,
4. utvrđivanje dostupnih tržišnih izvora likvidnosti i
5. utvrđivanje postupaka u kriznim situacijama.

Članak 4.

- (1) Investicijsko društvo dužno je uspostaviti odgovarajući sustav izvještavanja koji će, ovisno o vrsti, opsegu i složenosti poslovanja investicijskog društva, biti prihvatljiv za utvrđivanje, mjerenje odnosno procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i izvještavanje o riziku likvidnosti.
- (2) Sustav izvještavanja mora minimalno omogućiti pravodobno i relevantno informiranje uprave o likvidnosti investicijskog društva, praćenje poštivanja donesenih politika i internih akata te praćenje pozicije likvidnosti u kunama i stranim valutama.

Evidencije likvidnih sredstava i obveza

Članak 5.

- (1) Uz računovodstvene evidencije koje je investicijsko društvo dužno redovito voditi, dio podataka potreban za izračun pokazatelja likvidnosti, a koji nisu prikazani u računovodstvenim evidencijama, investicijsko društvo dužno je voditi u zasebnim evidencijama.
- (2) Podlogu za izračun pokazatelja društvo je dužno čuvati 3 godine i to u obliku u kojem nisu moguće naknadne izmjene podataka.

Pokazatelj likvidnosti investicijskog društva

Članak 6.

Pokazatelj likvidnosti investicijskog društva je omjer između likvidnih sredstava i obveza koje su dospjele i koje uskoro dospijevaju.

Likvidna sredstva i opseg likvidnosti investicijskog društva

Članak 7.

- (1) Likvidna sredstva iz članka 6. ovog Pravilnika su sredstva na raspolaganju investicijskom društvu koja svojim volumenom čine trajni opseg likvidnosti, a obuhvaćaju slijedeće bilančne pozicije:
 1. sredstva na novčanim računima za redovno poslovanje investicijskog društva (ova stavka ne uključuje novčana sredstva koja je investicijsko društvo primilo i kojima upravlja u tuđe ime i za tuđi račun – npr. sredstva za kupnju vrijednosnih papira za račun klijenata),
 2. depoziti po viđenju, depoziti u kreditnim institucijama s preostalim dospijećem do pet (5) dana i depoziti na opoziv s opozivom do pet (5) dana,
 3. gotovina u blagajni,
 4. obveznice ili kuponi obveznica, blagajnički zapisi i drugi slični novčani instrumenti onih izdavatelja kojima je dodijeljen ponder rizika »0« u skladu s Pravilnikom o adekvatnosti kapitala investicijskih društava (Glava IV. Kreditni rizik Poglavlje 1. Standardizirani pristup),
 5. neiskorišteni ugovoreni iznosi bezuvjetnih okvirnih kredita odobrenih od banaka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili državi članici Europske unije, a koje je moguće u roku pet (5) dana iskoristiti do iznosa definiranog ugovorom,
 6. dospjela i nedospjela potraživanja za koje je investicijsko društvo na dan izračuna pokazatelja likvidnosti primilo predujam ili dokaz o plaćanju izvršenom od strane kreditne institucije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili državi članci Europske unije,
 7. potraživanja od klirinške organizacije s naslova prodaje vrijednosnih papira za vlastiti račun (na priznatim burzama/burzama članicama međunarodnog udruženja burzi), s dospijećem zaključno pet (5) dana, osim ako su potraživanja u dospijeću više od jednog dana, a nisu plaćena,
 8. ostala likvidna sredstva s dospijećem do pet (5) dana (novac i potraživanja koja dospijevaju u roku od pet (5) dana).
- (2) Investicijsko društvo ne može u likvidna sredstva uvrstiti one bilančne pozicije iz stavka 1. ovog članka koje su opterećene s pravima trećih.
- (3) Investicijsko društvo ne može u likvidna sredstva uvrstiti one bilančne pozicije iz stavka 1. ovog članka koje nije moguće unovčiti u roku pet (5) dana.
- (4) Iznimno od stavka 2. ovog članka u likvidna sredstva mogu se uvrstiti pozicije koje udovoljavaju slijedećim uvjetima:
 1. Dužnički vrijednosni papiri koji su dani u zalog u repo transakciji odnosno pozajmljeni drugoj ugovornoj strani, ako zadovoljavaju uvjete iz članka 7. stavak 1. točka 4. ovog Pravilnika, u razdoblju od pet radnih dana prije okončanja transakcije smatraju se likvidnim sredstvima i unose se u izvješća (Obrazac 1: Dnevni izračun pokazatelja likvidnosti investicijskog društva). Dužnički vrijednosni papiri koji su dani u zalog u repo transakciji odnosno pozajmljeni drugoj ugovornoj strani ne smatraju se likvidnim sredstvima ako je preostalo dospijeće transakcije dulje od pet (5) dana.
 2. Dužnički vrijednosni papiri koji su primljeni u obratnoj repo transakciji ili transakciji pozajmljivanja vrijednosnih papira od druge ugovorne strane, mogu se smatrati likvidnim sredstvima, ako zadovoljavaju uvjete iz članka 7. stavak 1. točka 4. ovog Pravilnika, te se uključuju u izvješća (Obrazac 1: Dnevni izračun pokazatelja likvidnosti investicijskog društva) od datuma ugovaranja transakcije do pet radnih dana do dospijeća transakcije. U razdoblju od pet radnih dana prije dospijeća transakcije oni se smatraju potraživanjem investicijskog društva. Ako investicijsko društvo za vrijeme obratne repo transakcije i

transakcije pozajmljivanja od druge ugovorne strane primljene vrijednosne papire prenese na treću osobu (vlasništvo i/ili zalog), oni se u tom razdoblju ne uključuju u likvidna sredstva.

Dospjele obveze investicijskog društva i obveze koje uskoro dospijevaju

Članak 8.

- (1) Obveze investicijskog društva iz članka 6. ovog Pravilnika koje su dospjele, su one obveze iz poslovanja, financiranja i pružanja i/ili obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti u svezi s financijskim instrumentima koje su dospjele za plaćanje na dan za koji se izračunava pokazatelj likvidnosti.
- (2) Obveze investicijskog društva iz članka 6. ovog Pravilnika koje uskoro dospijevaju, su one obveze iz poslovanja, financiranja i pružanja i/ili obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti u svezi s financijskim instrumentima koje će dospjeti u roku pet (5) dana ili ih je moguće opozvati u roku pet (5) dana od dana za koji se izračunava pokazatelj likvidnosti.
- (3) U obveze iz stavka 1. i 2. ovog članka ubrajaju se i bilančne i izvanbilančne obveze koje nisu opozive, a povezane su s izdatkom odnosno obvezama iz terminskih poslova i danih garancija.
- (4) Obveze iz stavka 1. i 2. ovog članka čine i svi drugi odgođeni izdaci koji nisu iskazani kao obveza u bilanci stanja ali za koje je izvjesno da će nastupiti u roku jednog dana.
- (5) U dospjelim obvezama investicijsko društvo dužno je prikazati i sve dospjele obveze po osnovi kupnje vrijednosnih papira za klijenta, a za koje klijent nije doznačio novčana sredstva.

Vrednovanje stavki likvidnih sredstava i obveza

Članak 9.

Za potrebe izračuna pokazatelja likvidnosti stavke likvidnih sredstava i stavke obveza iskazuje se po knjigovodstvenoj vrijednosti sukladno primjeni odgovarajućih računovodstvenih standarda.

Najniža razina likvidnosti investicijskog društva

Članak 10.

Investicijsko društvo ostvaruje najnižu razinu likvidnosti kada pokazatelj likvidnosti investicijskog društva, izračunat u skladu sa člankom 6. ovog Pravilnika, iznosi najmanje jedan (1,00).

Izračunavanje pokazatelja likvidnosti i opsega likvidnosti

Članak 11.

- (1) Investicijsko društvo dnevno utvrđuje opseg likvidnosti iz članka 7. ovog Pravilnika, dospjele obveze i obveze koje uskoro dospijevaju iz članka 8. ovoga Pravilnika te izračunava pokazatelj likvidnosti iz članka 6. ovog Pravilnika.
- (2) Investicijsko društvo dužno je svaki radni dan ujutro izračunavati Pokazatelj likvidnosti iz članka 6. ovog Pravilnika.

Izvještavanje o nemogućnosti izvršenja dospjelih novčanih obveza u/po njihovom dospijeću

Članak 12.

- (1) Investicijsko društvo obvezno je Agenciju obavijestiti u roku 24 sata od nastupa svakog zakašnjenja plaćanja dospjelih obveza.
- (2) Obavijest iz stavka 1. ovog članka mora sadržavati ukupan iznos dospjelih neplaćenih obveza investicijskog društva razlikujući obveze s osnova vrijednosnih papira od drugih obveza, razloge kašnjenja plaćanja, mjere i postupke koje će investicijsko društvo provesti radi otklanjanja nesposobnosti plaćanja. Obavijest se šalje Agenciji na mail adresu: izvjestaji.od@hanfa.hr.
- (3) Uz obavijest iz stavka 1. ovoga članka, investicijsko društvo mora priložiti izračun opsega likvidnosti i pokazatelj likvidnosti na Obrascu 1. iz Priloga ovog Pravilnika.

Izvještavanje o pokazatelju likvidnosti

Članak 13.

- (1) Investicijsko društvo izvještava Agenciju o pokazatelju likvidnosti i opsegu likvidnosti za sve radne dane proteklog mjeseca do 5. dana u tekućem mjesecu.
- (2) Obveza izvještavanja iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na dostavu Obrasca 1 i Obrasca 2 iz Priloga ovog Pravilnika u elektronskom obliku. Iznimno, u objektivnim i opravdanim okolnostima, investicijsko društvo može izvještaj dostaviti u pisanom obliku i to najkasnije u roku dva (2) radna dana od proteka roka iz stavka 1. ovog članka, a po uspostavi uvjeta, i u elektronskom obliku.

Omjer nepokrivenih obveza klijenata za kupnju vrijednosnih papira i novčanih sredstava investicijskog društva

Članak 14.

- (1) U Obrascu 1. koji se nalazi u prilogu ovog Pravilnika investicijsko društvo dužno je prikazati omjer nepokrivenih obveza klijenata za kupnju vrijednosnih papira i novčanih sredstava investicijskog društva.
- (2) Nepokrivene obveze klijenta za kupnju vrijednosnih papira su sve obveze po osnovi kupnje vrijednosnih papira za klijenta za koje klijent nije doznačio novčana sredstva.
- (3) Dospjele nepokrivene obveze klijenta po osnovi kupnje vrijednosnih papira su sve obveze klijenta po osnovi kupnje vrijednosnih papira za koje klijent nije doznačio novčana sredstva, a obveza dospijeva na dan izrade izvještaja (datum namire).
- (4) Nepokrivene obveze klijenta po osnovi kupnje vrijednosnih papira koje dospijevaju u roku od pet (5) dana su sve obveze klijenta po osnovi kupnje vrijednosnih papira za koje klijent nije doznačio novčana sredstva, a prikazuju se pod ovom kategorijom u razdoblju od datuma transakcije do datuma namire.
- (5) Novčana sredstva društva za potrebe izračuna omjera pokrivenosti I i II su sva novčana sredstva na računima za redovno poslovanje društva i neiskorišteni ugovoreni iznosi bezuvjetnih okvirnih kredita odobrenih od banaka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili državi članici Europske unije, a koje je moguće u roku pet (5) dana iskoristiti do iznosa definiranog ugovorom.

- (6) Omjer pokrivenosti I stavlja u omjer Dospjele nepokrivene obveze klijenta iz stavka 3. ovog Članka i Novčana sredstva društva iz stavka 5. ovog Članka.
- (7) Omjer pokrivenosti II stavlja u omjer Nepokrivene obveze klijenta iz stavka 4. ovog Članka i Novčana sredstva društva iz stavka 5. ovog Članka.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 15.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o likvidnosti investicijskih društava («Narodne novine», broj 5/2009).

Članak 16.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama“, a primjenjuje se od 01. listopada 2011. godine.

KLASA:011-02/11-04/14

URBROJ: 326-01-11-01

Zagreb, 01. rujna 2011.

Zamjenik predsjednika Uprave

Željko Kopčić

Obrazac 1: Dnevni izračun pokazatelja likvidnosti investicijskog društva

Investicijsko društvo:

OIB:

(u kunama)

Oznaka	Konto	Opis	Stanje na dan
Likvidna sredstva			Datum
L1.	100	Sredstva na novčanim kuskim računima za redovno poslovanje društva	
L2.	101	Sredstva na novčanim deviznim računima za redovno poslovanje društva	
L3.	102	Gotovina u blagajni	
L4.	151 (samo depoziti po viđenju)	Depoziti po viđenju	
L5.	151 (samo depoziti s preostalim dospijecem do 5 dana)	Depoziti s preostalim dospijecem do pet (5) dana	
L6.	151 (samo depoziti na opoziv s opozivom do 5 dana)	Depoziti na opoziv s opozivom do pet (5) dana	
L7.		Obveznice ili kuponi obveznica, blagajnički zapisi i drugi slični novčani instrumenti onih izdavatelja kojima je dodijeljen ponder rizika "0" u skladu s Pravilnikom o adekvatnosti kapitala investicijskih društava (Glava IV. Kreditni rizik Poglavlje 1. Standardizirani pristup)	
L8.		Neiskorišteni ugovoreni iznosi bezuvjetnih okvirnih kredita odobrenih od banaka sa sjedištem u RH ili državi članici EU, a koje je moguće u roku pet (5) dana iskoristiti do iznosa definiranog ugovorom	
L9.		Dospjela i nedospjela potraživanja za koje je investicijsko društvo na dan izračuna pokazatelja likvidnosti primilo predujam (npr. neprenesene provizije s računa novčanih sredstava klijenata)	
L10.		Dospjela i nedospjela potraživanja za koje je investicijsko društvo primilo dokaz o plaćanju izvršenom od strane kreditne institucije sa sjedištem u RH ili države članice EU	

L11.		Potraživanja od klirinške organizacije s naslova prodaje vrijednosnih papira za vlastiti račun (na priznatim burzama/burzama članicama međunarodnog udruženja burzi), s dospijecom zaključno pet (5) dana, osim ako su potraživanja već u dospieću više od jednog dana a nisu plaćena.	
L12.		Ostala likvidna sredstva s dospijecom od pet (5) dana (novac i potraživanja koja dospijevaju u roku od pet (5) dana)	
L13.	L1+...+L12.	UKUPNA LIKVIDNA SREDSTVA	
Obveze			
O1.		Ukupne dospjele obveze	
O1.1.	200+...+204 (samo dospjele) - O1.1.1.- O1.1.2.	Dospjele obveze za naknade i ostale pristojbe vezano uz trgovanje financijskim instrumentima	
O1.1.1.		Obveze investicijskog društva iz obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti za vlastiti račun koje su dospjele za plaćanje na dan za koji se izračunava pokazatelj likvidnosti	
O1.1.2.		Obveze investicijskog društva iz financiranja i pružanja i/ili obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti za račun klijenta u slučaju da klijent nije doznačio sredstva za pokriće tih obveza koje su dospjele za plaćanje na dan za koji se izračunava pokazatelj likvidnosti	
O1.2.	210+...+214 (samo dospjele)	Dospjele obveze za primljene kredite, zajmove, predujmove i jamstva	
O1.3.	220+...+224 (samo dospjele)	Dospjele obveze po izdanim financijskim instrumentima	
O1.5.	240+...+241 (samo dospjele)	Dospjele obveze prema dobavljačima	
O1.6.	250+...+252 (samo dospjele)	Dospjele obveze prema zaposlenicima	
O1.7.	260+...+264 (samo dospjele)	Dospjele obveze za poreze i doprinose	
O1.8.	ostale dospjele obveze iz skupine 2	Ostale dospjele obveze	
O2.		Ukupne obveze koje dospijevaju u roku od pet (5) dana	
O2.1.	200+...+204 (koje dospijevaju u roku od 5 dana) - O.2.1.1.	Obveze za naknade i ostale pristojbe vezano uz trgovanje financijskim instrumentima koje dospijevaju u roku od pet (5) dana	
O.2.1.1.		Obveze investicijskog društva iz obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti za vlastiti račun koje će dospjeti u roku od pet (5) dana od dana za koji se izračunava pokazatelj	
O2.2.	210+...+214 (koje dospijevaju u roku od 5 dana)	Obveze za primljene kredite, zajmove, predujmove i jamstva koje dospijevaju u roku od pet (5) dana	
O2.3.	220+...+224 (koje dospijevaju u roku od 5 dana)	Obveze za izdane obveznice koje dospijevaju u roku od pet (5) dana	
O2.5.	240+...+241 (koje dospijevaju u roku od 5 dana)	Obveze prema dobavljačima koje dospijevaju u roku od pet (5) dana	
O2.6.	250+...+252 (koje dospijevaju u roku od 5 dana)	Obveze prema zaposlenicima koje dospijevaju u roku od pet (5) dana	
O2.7.	260+...+264 (koje dospijevaju u roku od 5 dana)	Obveze za poreze i doprinose koje dospijevaju u roku od pet (5) dana	
O2.8.	ostale obveze iz skupine 2 koje dospijevaju u roku od 5 dana	Ostale obveze koje dospijevaju u roku od pet (5) dana	
O3	O1. + O2.	UKUPNE OBVEZE	
P1	L13/O3	POKAZATELJ LIKVIDNOSTI INVESTICIJSKOG DRUŠTVA	
K1	980	Novčana sredstva klijenata (prikazati zasebno po računima te upisati broj računa)	
K2		Iznos dospelih nepokrivenih obveza klijenata po osnovi kupnje financijskih instrumenata financiranih od strane Društva	
K3		Iznos nepokrivenih obveza klijenata po osnovi kupnje financijskih instrumenata financiranih od strane Društva koje dospijevaju u roku od (5) dana od dana izrade izvještaja	
K4	$K2/(L1+L2+L3+L8)$	Omjer pokrivenosti I (Dospjele nepokrivene obveze klijenata iz članka 14. stavka 3. Pravilnika/Novčana sredstva društva iz članka 14. stavka 5. Pravilnika)	
K5	$K3/(L1+L2+L3+L8)$	Omjer pokrivenosti II (Nepokrivene obveze klijenata iz članka 14. stavka 4. Pravilnika/Novčana sredstva društva iz članka 14. stavka 5. Pravilnika)	

Datum izvješća:

Sastavio:

Telefon:

Ovlaštena osoba društva:

Investicijsko društvo:
Razdoblje:

[illegible]

Ovlaštena osoba društva: